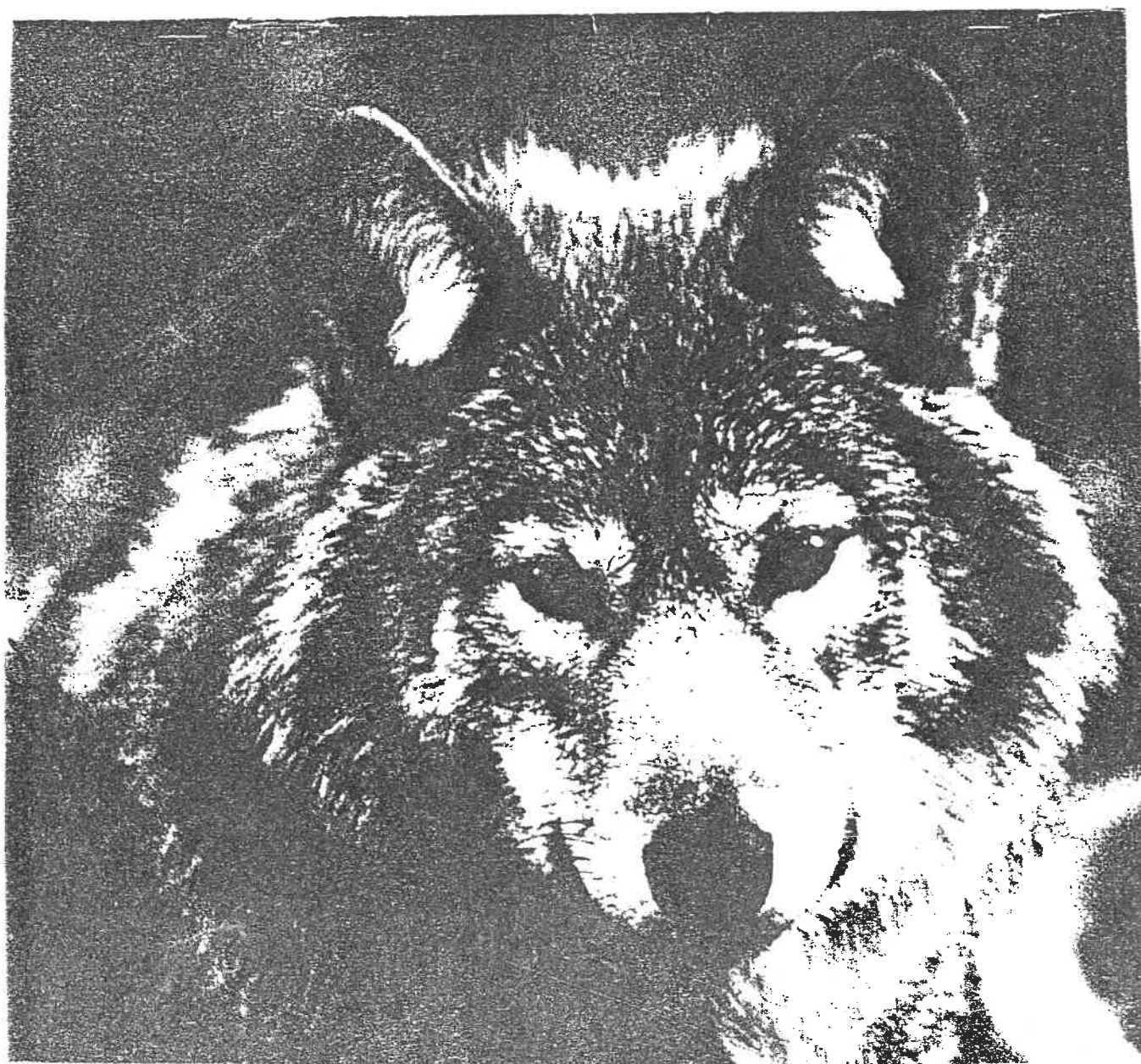

ŚWISTAK

LIPIEC

ROK VI NR 7 1998

WILKI

Ochrona gatunkowa zwierząt, zwłaszcza gatunków zagrożonych wyginięciem, oparta w naszym kraju na przepisach Ustawy o Ochronie Przyrody z 1991 roku, zbieżna jest ze strategicznymi celami światowej ochrony przyrody, którymi są: zachowanie bioróżnorodności, zapewnienie ciągłości istnienia gatunków i ekosystemów, utrzymywanie procesów ekologicznych, przywracanie do właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody.

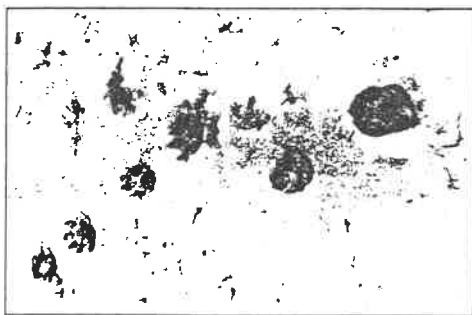
Pojęcie ochrony gatunkowej jest szeroko znane i na ogół akceptowane przez społeczeństwo. Coraz większe zainteresowanie budzi zwłaszcza ochrona tak zwanych gatunków kluczowych, które silniej niż pozostałe, wpływają na funkcjonowanie całego ekosystemu i od których zależy obecność innych zwierząt w środowisku. Do takich, bez wątpienia, należą duże drapieżniki, a wśród nich wilk (*Canis lupus*). Ponieważ duże drapieżniki wymagają do swego życia znacznych arealów, dlatego objęcie ich bezwzględna ochroną wymaga jednocześnie zabezpieczenia rozległych obszarów o prawidłowej strukturze krajobrazu, z zachowanymi w możliwie nienaruszonym stanie ekosystemami. Znajdujące się na szczycie piramidy troficznej duże drapieżniki kształtują liczebność i strukturę populacji swoich ofiar. Dlatego nawet niewielkie wahania liczebności populacji drapieżników wywołują zdecydowanie większe zmiany w kontrolowanych przez nie populacjach ofiar. Ochrona dużych drapieżników, w tym wilka, ma więc głęboki sens biologiczny. Ochrona wilka dotyczy bowiem nie tylko ochrony samego gatunku, ale obejmuje zachowanie określonych typów środowisk naturalnych i ochronę znacznych obszarów, których zwierzęta te potrzebują do swego życia.

Wilki od kilkunastu lat zaczynają ponownie, aczkolwiek powoli, rozszerzać zasięg występowania w naszym kraju. W okresie lekkich, szczególnie bezśnieżnych zim, utrudniających myśliwym i kłusownikom tropienie i odstrzał wilków, zwierzęta te powracają na obszary, z których zostały wyparte przez człowieka. Na zachód od Wisły ich główną, wręcz historyczną już ostoją, jest Puszcza Notecka, będąca jednolitym masywem leśnym o długości 120 km i szerokości od 20 do 30 km. Jeszcze w 1988 roku populacja wilków w Puszczy Noteckiej liczyła około 18 osobników. Według oficjalnych danych, podczas 10 sezonów łowieckich (lata 1980-1990), odstrzelono tam 11 wilków. W omawianym dziesięcioleciu miały w Puszczy Noteckiej miejsce udokumentowane przypadki wybierania młodych wilków z gniazda. O rzeczywistych rozmiarach zabijania wilków niech świadczy fakt, że tylko w jednym sezonie łowieckim 1990/1991 odstrzelonych tam zostało około 10 wilków. Populacja tego zwierzęcia na tym terenie zmniejszyła się obecnie do zaledwie kilku osobników, a część wilków z Puszczy przeniosła się na północ, do lasów województwa pilskiego, gdzie kształtuje się powoli naturalna mikropopulacja. Dalszy jej rozwój uzależniony jest od działalności człowieka.

Wilk (*Canis lupus*).

Fot. A.K

Ślady wilka na śniegu.

Fot. A.K.

Rejestrowany powolny powrót wilka na zachód Polski, przy nasilającej się presji łowieckiej i wzrastającym prześladowaniu przez kłusowników, wymaga podjęcia natychmiastowych, radykalnych działań zapobiegających eksterminacji tego zwierzęcia. W oparciu o wniosek przedłożony przez autorów tego artykułu za pośrednictwem Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody, którym był wówczas prof. Krzysztof Kasprzak, Wojewoda Poznański dr Włodzimierz Łęcki uznał wilka za gatunek podlegający pełnej, całorocznej ochronie na obszarze naszego województwa. Ten akt prawny opublikowany został dnia 14 kwietnia 1992 roku w rozporządzeniu wojewody nr 2/92. Warto zaznaczyć, że rozporządzenie to było pierwszym w całej Polsce i Europie aktem prawnym obejmującym pełną ochroną wilka tam, gdzie on występował. Podjęliśmy działania w kierunku objęcia wilka całoroczną ochroną w dalszych województwach zachodniej Polski. W sukurs naszym działaniom ochronnym przyszedł mgr inż. Paweł Przychodniak, który w 1992 roku zabronił odstrzału wilków w administrowanym przez siebie Nadleśnictwie Sarbia (woj. pilskie), stanowiącym obwód dewizowy, przede wszystkim dla myśliwych z Niemiec. Działania zainspirowane w województwie poznańskim i rozszerzone o akty prawne w formie rozporządzeń wojewodów większości województw Polski znalazły w rezultacie swe odbicie w rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 6 stycznia 1995 w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, które bierze pod ochronę wilka na obszarze 46 województw. Wyjątek stanowią województwa: przemyskie, suwalskie i krośnieńskie. Na tych trzech terenach wilk jest zwierzęciem łownym na mocy innych rozporządzeń ministra. Jednak wojewodowie województwa przemyskiego i suwalskiego, na mocy uprawnień przysługujących im z tytułu Ustawy o Ochronie Przyrody z 16 października 1991 roku, objęli wilka całoroczną ochroną prawną. Niestety, do dziś nie skorzystał z takich uprawnień wojewoda krośnieński, w którego rękach znajduje się trzon populacji wilka w Polsce. Los tego gatunku uzależniony jest więc w Polsce od jednego podpisu jednego człowieka. Los wilka w Europie Zachodniej, dokąd usiłują się przedostać wilki z naszego kraju, uzależniony jest od naszej świadomości i naszej odpowiedzialności wobec przyrody i przyszłych pokoleń. Czas więc wykonać kolejny krok i objąć ochroną gatunek zagrożony w skali nie tylko Europy, ale i Świata.

Wilk jako gatunek podlega Konwencji Waszyngtońskiej, do której Polska przystąpiła w roku 1990, oraz Konwencji Berneńskiej. Ochrona wilka w Polsce nie jest więc prywatną sprawą Polaków.

Warunki bezpieczeństwa w Tatrach

W Tatrach Wysokich śnieg leży jeszcze miejscami pod ścianami, w żlebach i zagłębieniach terenu, a w Tatrach Zachodnich występują nieliczne platy śniegu. Przy przechodzeniu płatów śniegu należy zachować szczególną ostrożność. Na Orlej Perci, miejscami na Przełęcz Mieguszwiecką pod Chłopciami i na podejściu na Rysy są jeszcze platy śniegu. Należy codziennie zapoznawać się z komunikatem turystyczno-narciarskim TPN lub informować się o aktualnych warunkach panujących w Tatrach w Centrum Informacyjnym TPN przy Rondzie Kuźnickim (tel. 637-99).

W razie wypadku należy powiadomić służby ratownicze po polskiej stronie Tatr TOPR, a po słowackiej HS. TOPR Zakopane, ul. Piłsudskiego 63a, tel. alarmowy 634-44. Można również zgłosić wypadek w schroniskach tatrzańskich, które posiadają łączność telefoniczną i radiową z TOPR: HS Wysokie Tatry Dom HS Stary Smokowiec, tel. 969-422-820; HS Tatry Zachodnie-Zwierówka, tel. 847-395-101; HS Tatry Zachodnie Żarska Dolina, tel. 849-596-218; Niżnie Tatry Dolina Demianowska, tel. 849-916-78. Kierunkowy na Słowację: 0-0421.

opracował: Apoloniusz Rajwa

Spyw Dunajcem

Jedną z największych atrakcji turystycznych Pienin jest spływ tratwami przełomem Dunajca. Rzeka meandruje wśród wapiennych skał i stromych, leśistych stoków. Przeprowadza na 10-osobowych tratwach pod opieką flisaków daje wiele niezapomnianych wrażeń. Spływ trwa przeciętnie ok. 2 godziny, w zależności od stanu wody. Zaczyna się w Strumowcach Kątach, a kończy w Szczawnicy Dolnej lub w Krościenku. Trasa ma ok. 8 km długości. Spływ odbywa się w sezonie letnim od maja do października. Cena biletu od osoby wynosi 24,5 zł, w tym opłata za bilet wstępu do Pienińskiego Parku Narodowego. Za spłynięcie tratwami ze Szczawnicy do Krościenka trzeba dodatkowo zapłacić 6 zł. Dzieci w wieku do 10 lat oraz grupy szkolne mają zniżkę.

Granica państwa

Tatry, Pieniny, Orawa i Spisz są terenami granicznymi między Polską a Słowacją. Na odcinku od Babiej Góry po Wysoką w Małych Pieninach jest kilka przejść granicznych, w tym trzy o charakterze międzynarodowym, czynne całą dobę - w Chyżnem, na Lysej Polanie i w Chochołowie - Suchej Górze.

Na razie nie ma przejść granicznych na szlakach turystycznych w Tatrach. Turystyczne przejście graniczne w Pieninach na trasie Szczawnica-Leśnica czynne jest w godz. 8.00-22.00 tylko dla pieszych i rowerzystów. Przejście na paszporty. Mieszkańcy przygranicznych gmin mogą przekraczać granicę Polsko-Słowacką okazując dowód osobisty. Przejścia: Kacwin - Velka Frankova od 6.00 do 20.00, Winiarczykowska - Bobrov w godz. 8.00-20.00, a przejście Jurgov - Podspady 6.00-20.00. Wszystkie te przejścia są dla mieszkańców strefy przygranicznej za okazaniem dowodu osobistego.

Wyjeżdżając samochodem na Słowację trzeba posiadać dowód rejestracyjny samochodu i ubezpieczenie międzynarodowe tzw. "zieloną kartę". Zgodnie z obowiązującymi przepisami można przez granicę przewieźć kwotę do wysokości 100 tys. koron słowackich lub ich ekwiwalent w walucie wymiennej.

Niektóre szlaki turystyczne biegną samą granicą, a pewne ich odcinki przechodzą nawet na stronę słowacką, dlatego turyści wędrujący nimi powinni mieć przy sobie ważny dokument tożsamości, by w razie kontroli móc go okazać patrolom straży granicznej.

Chyżne

Posterunek graniczny, tel. 26-523-59. Urząd Celny, tel. 26-524-22 (kantor wymiany walut, stacja benzynowa, PZU, Warta, Gryf, Polonia, ATU). Czynne całą dobę.

Lyśa Polana

Placówka Kontroli Straży Granicznej, tel. 770-16. Oddział Celny, tel. 770-15. (Delegatura PZMOT, PZU, Warta, ATU, kantor. Tel. 771-95). Stacja benzynowa całodobowa. Czynne całą dobę.

Chochołów-Sucha Hora

Budynek przejścia granicznego znajduje się w odległości 400 m od granicy po stronie słowackiej. Przejście międzynarodowe czynne całą dobę. Tel. 27-579-03.

Niedzica

Budynek przejścia granicznego znajduje się w niewielkiej odległości od granicy po stronie słowackiej. Przejście czynne w godz. 6.00-19.00. Tel. 26-294-32 lub 26-502-48.

Piwniczna

Posterunek graniczny, tel. 4-434951-150. Tylko dla samochodów osobowych. Najbliższy zakład ubezpieczeń znajduje się na Stacji PKP. Czynne całą dobę.

Szczawnica

Przejście na Drodze Pienińskiej tylko dla pieszych i rowerzystów, a zimą również dla narciarzy. Czynne w godz. 8.00-22.00.

Kronika TOPR

Sądząc po ilości interwencji ratowników TOPR-u w ubiegłym tygodniu, można stwierdzić, że zaczął się już sezon letni w Tatrach. 25 czerwca z Hali Gąsienicowej przetransportowano 18-letnią turystkę z kontuzją nogi.

O godz. 11.50 tego samego dnia do centrali TOPR dotarła informacja, że w Zawratowym Żlebie zdarzył się wypadek. Okazało się, że 18-letni turysta z Rabki, będąc tuż poniżej Zawratu, podczas próby obejścia płatu śniegu poślizgnął się (buty typu adidas), spadł około 40 metrów do szczeliny brzoźnej, skąd nie mógł się wydostać. Na szczęście nie odniósł poważniejszych obrażeń. Ratownicy wyciągnęli turystę ze szczeliny i sprowadzili do „Murawańca”.

O godz. 14.45 poinformowano TOPR, że z Granackiej Przełęczy spadł turysta do Doliny Pańszczycy. Jak się okazało, w momencie przechodzenia płatu śniegu zalegającego na Granackiej Przełęczy 19-letni chłopak poślizgnął się i spadł około 100 metrów w kierunku Doliny Pańszczycy. Szczegółowym trałem nie odniósł żadnych obrażeń i o własnych siłach zszedł do Pańszczycy. Następnie z ratownikami wrócił na Hali Gąsienicową.

O godz. 17.45 z Pięciu Stawów poinformowano centralę TOPR, że z okolic szlaku na Kozi Wierch słychać wołanie o pomoc. Okazało się później, że jakiś mało spostrzegawczy turysta zgubił szlak, wszedł w lany kosówki, z których nie umiał wyjść. Niefortunnego turystę wyprowadził z gąszczy ratownik pracujący w pięciostawiańskim schronisku.

O godz. 17.55 - informacja z Morskiego Oka, że na Buli pod Rysami czeka na pomoc turysta z kontuzją ręki. Na miejsce wypadku udał się ratownik dyżurny z Morskiego Oka. Po dojściu w rejon Buli stwierdził, że pechowemu turysta schodząc z Rysów poślizgnął się na śniegu i spadł kilkadziesiąt metrów. W wyniku upadku doznał złamania ręki i ogólnych potłuczeń. Po udzieleniu pierwszej pomocy turystę sprowadzono do Morskiego Oka.

26 czerwca w nocy poinformowano centralę TOPR, że z wycieczki w dniu poprzednim w rejon Kasprowego Wierchu nie wróciła 58-letnia turystka z Myslenic. Rozpoczęto poszukiwania. Około 13.20 do ratowników dotarła wiadomość, że poszukiwana turystka powróciła do miejsca zamieszkania. Ratownikom nie udało się ustalić, gdzie przebywała.

28 czerwca o godz. 16.10 poinformowano centralę TOPR, że w budynku kolejki na Kasprowy Wierch turysta dostał ataku serca. Ratownicy przybyli na miejsce z lekarzem pogotowia. Mimo prowadzonej reanimacji 48-letni turysta z Bydgoszczy zmarł.

W czasie urwania akcji ratunkowej na Kasprowym ratownicy odebrali informację, że w rejonie Buli pod Rysami zdarzył się wypadek. Ze schroniska w Morskim Oku wyruszył na pomoc dyżurny ratownik, a jednocześnie z Zakopanego wyjechała samochodem cała grupa toprowców. Wezwano też z Krakowa śmigłowiec, który na zakopiańskim lądowisku czekał, aż rozwieją się mgły pod Rysami. Ratownicy po dojściu do poszkodowanego stwierdzili, że podczas zejścia z Rysów poślizgnął się on na śniegu, spadł kilkadziesiąt metrów i zatrzymał się na piargach. Doznał kontuzji głowy i złamania ręki. Po zaopatrzeniu, turystę sprowadzono na morenę Czarne Stawu, skąd śmigłowcem przetransportowano do szpitala.

29 czerwca o godz. 19.20 poinformowano centralę TOPR, że poniżej Kondrackiej Przełęczy oczekuje na pomoc turysta z poważnymi dolegliwościami sercowymi. Na miejsce wypadku ruszyła grupa ratowników. 25-letniego turystę z Zielonej Góry zniesiono w noszach francuskich na Kondratową i dalej samochodem przetransportowano do szpitala.

Późnym wieczorem tegoż dnia z Kotła Gąsienicowego przetransportowano do „Murawańca” turystkę, która po wycieczce na Świnicę nie była w stanie dojść o własnych siłach do schroniska.

W związku z niektórymi opisanymi tutaj wypadkami apelujemy do osób mających problemy z układem krążenia, by przed wyjazdem w góry zasięgnąć opinii lekarza, czy wyprawa taka jest bezpieczna dla zdrowia.

Adam Marasek

Trasy rowerowe w Tatrach

Na terenie tatr turystyka rowerowa dozwolona jest tylko na wyznaczonych i oznakowanych trasach.

Trasy rowerowe w TPN:

- z Siwej Polany do schroniska na Polanie Chochołowskiej,
- od ronda prze Kuźnice do schroniska na Kalatówkach,
- z brzozi Doliną Suchej Wody do schroniska na Hali Gąsienicowej,
- drogą pod Regłami na odcinku Siwa Polana - Bystre.

Trasy rowerowe w TANAP:

- z Lysej Polany do Polany Białej Wody,
- z Białej Wody Kieżmarskiej do schroniska przy Zielonymi Stawie Kieżmarskim,
- z Tatrzańskiej Łomnicy do Startu,
- ze Starego Smokowca na Siodełko,
- z Tatrzańskiej Polanki do schroniska „Śląski Dom” w Dolinie Wielickiej,
- ze Szczyrbskiego Jeziora drogą do Poradzkiego Stawu,
- z Podbańskiej Doliną Cichą, aż do miejsca, gdzie żółty szlak odchodzi z drogi w kierunku Suchej Przełęczy,

Tatry, Podtatrza i tereny przyległe

są pod względem turystyczno-krajoznawczym obszarem niewątpliwie bardzo interesującym. Pewne jednak rejon są chronione jako parki narodowe lub rezerwaty przyrody. Ruch turystyczny na ich terenie ograniczają liczne przepisy i zarządzenia. Całe Tatry z wyjątkiem nielicznych enklaw są parkiem narodowym. Po polskiej stronie jest to Tatrzański Park Narodowy z siedzibą w Zakopanem, a po stronie słowackiej Tatrzański Narodny Park z siedzibą w Tatrzanskéj Łomnicy. W niedalekim sąsiedztwie po stronie polskiej są jeszcze trzy parki narodowe - Pieniński z dyrekcją w Krościenku, Babiogórski z siedzibą w Zawoi i Gorceński z dyrekcją w Szczawie - Zdroju. Na Słowacji Parki Narodowe obejmują znaczne części Słowackiego Raju, Niskich Tatr, Małych Tatr oraz Pienin.

Przy wejściu na teren TPN pobierane są opłaty w lipcu i w sierpniu w wysokości 3 zł od osób domowych i 1 zł od dzieci, młodzieży, studentów i emerytów. Można też korzystać z kamietów okresowych: wazny 7 dni kosztuje 7,5 zł, ulgowy 2,5 zł, kamiet 2-tygodniowy odpowiednio 30 zł i 15 zł. Zwolnieni od tych opłat są mieszkańcy Zakopanego oraz sąsiednich miejscowości. Przy wejściu na teren TANAP-u nie pobiera się opłat. Wszystkie szlaki turystyczne na terenie TANAP-u od 1 lipca do 31 października są dostępne. Poza szlakami na szczyty i przełęcze mogą prowadzić tylko uprawnieni przewodnicy tatrzańscy z licencjami UIAGM, TANAP i TPN.

W całych Tatrach istnieje gęsta sieć znakowanych szlaków turystycznych, z których mogą korzystać zarówno turyści indywidualni, jak i grupy wycieczkowe. W Tatrach Polskich liczą one łącznie około 250 km. Posiadają różne stopnie trudności od bardzo łatwych aż po trudne, ekspozycje i ubezpieczone łańcuchami, drabinami i klamrami. W zależności od doświadczenia górskiego można wędrować tymi trasami indywidualnie, natomiast grupy zorganizowane i wycieczki szkolne powinny być, zgodnie z obowiązującymi przepisami, prowadzone przez przewodników tatrzańskich posiadających ważną licencję TPN. Przewodnik zapewni większe bezpieczeństwo grupie, a ponadto udzieli wielu interesujących informacji na trasie. W Pienińskim Parku Narodowym obowiązują również licencje. W okresie od 1 maja do 31 października pobierana jest opłata w wysokości 2,5 zł od osoby za wejście na platformy widokowe Trzech Koron i Sokolicy. Wycieczki z przewodnikiem posiadającym licencję PPN nie płać.

Kolej linowa Kasprowy Wierch

Długość trasy 4292 m, różnica wysokości 936 m, szybkość jazdy 5 m/s, zdolność przewozowa w jednym kierunku 198 osób/godz., cztery wagoniki zabierają po 33 osoby, rok oddania do eksploatacji 1936. Bilet normalny w obie strony z miejscówką kosztuje 23 zł, ulgowy 15 zł. Tylko w górę: bilet normalny 15 zł, ulgowy 11 zł. Kolej czynna w godz. 7.30-20.10.

Kolej linowa Gąsienicowa

Długość trasy 1180 m, różnica wysokości 345 m, szybkość jazdy 2,35 m/s, zdolność przewozowa w jednym kierunku 395 osób/godz., 110 krzesełek jednoosobowych, rok oddania do eksploatacji 1962. Kolej nieczynna do następnego sezonu zimowego.

Kolej linowa Goryczkowa

Długość trasy 1737 m, różnica wysokości 602 m, szybkość jazdy 2,2 m/s, zdolność przewozowa w jednym kierunku 730 osób/godz., 156 krzesełek dwuosobowych, rok oddania do eksploatacji 1968. Kolej nieczynna do następnego sezonu zimowego.

Kolej linowa Butorowy Wierch

Długość trasy 1646 m, różnica wysokości 272 m, szybkość jazdy 1,6 m/s, zdolność przewozowa w jednym kierunku 700 osób/godz., 200 krzesełek dwuosobowych, rok oddania do eksploatacji 1977. Cena biletu w jedną stronę 4 zł. Biletów ulgowych nie ma. W przypadku pojedynczych pasażerów jazda planowa co godzinę. Kolej czynna w godz. 9.00-18.00. W razie silnego wiatru kolej nie kursuje.

Kolej linowo-terenowa Gubałowska

Długość trasy 1338 m, różnica wysokości 300 m, szybkość jazdy 5,16 m/s, zdolność przewozowa w jednym kierunku 1008 osób/godz., dwa wagoniki zabierające po 112 osób, rok oddania do eksploatacji 1938. Planowe jazdy co pół godziny lub w przypadku co najmniej 20 osób. Cena biletu w jedną stronę 6 zł, w obie 12 zł. Cena biletu ulgowego odpowiednio 3 zł i 6 zł (młodzież szkolna i studenci). Kolej czynna w godz. 6.45-20.50.

Zjeżdżalnia - Gubałowska

Pierwsza w Polsce zjeżdżalnia grawitacyjna na górnej polanie Gubałówki o dł. ok. 700 m, z dziewięcioma serpentynami. Prędkość jazdy wózka w rynnę do 40 km/h. Oddana do użytku w 1994 r. Czynna w godz. 10.00-19.00. Cena biletu 3 zł. W razie deszczu nieczynna.

Kolej linowa Palenica w Szczawnicy

Długość trasy 787 m, różnica wysokości 263 m, szybkość jazdy 1,41 m/s, zdolność przewozowa w jednym kierunku 832 osób/godz., 126 krzesełek dwuosobowych, rok oddania do eksploatacji 1991. Cena biletu w jedną stronę 4 zł, biletów ulgowych nie ma. Kolej czynna w godz. 9.00-20.00.

Kolej linowo-terenowa Góra Parkowa w Krynicy

Długość trasy 642 m, różnica wysokości 149 m, szybkość jazdy 4 m/s, zdolność przewozowa w jednym kierunku 500 osób/godz., dwa wagoniki zabierające po 50 osób, rok oddania do eksploatacji 1937. Cena biletu normalnego w jedną stronę 4 zł, w obie 8 zł, ulgowy odpowiednio 2 zł i 4 zł. Kolej czynna w godz. 9.00-22.00.

Kolej linowa wagonikowa Tatrzańska Łomnica - Łomnicki Staw

Dolna stacja znajduje przy Grand Hotelu „Prawa”. Długość trasy 4166 m, różnica wysokości 860 m. Pojemność wagonika 29 osób, prędkość jazdy 4 m/s. Przy silnym wietrze kolejka nie kursuje. Cena biletu normalnego w jedną stronę 120 SK, dzieci od 6 do 12 lat 80 SK. Kolej czynna w godz. 7.20-18.00, we wtorek nieczynna.

Kolej linowa kabinowa Tatrzańska Łomnica - Łomnicki Staw

Dolna stacja znajduje się w pobliżu hotelu „Morawa”. Kolej przebudowana w 1995 r. Długość trasy 3708 m, różnica wysokości 868 m, na trasie kursują 93 kabiny 4-osobowe z prędkością 5 m/s. Przy bardzo silnym wietrze kolej nie kursuje. Cena biletu normalnego w górę 150 SK, w dół 120 SK, ulgowego odpowiednio 90 SK i 80 SK. Kolej czynna w godz. 7.00-18.00.

Kolej linowa wagonikowa Łomnicki Staw - Łomnica

Oddana do eksploatacji w 1940 r. Na trasie o długości 1860 m i różnicy wysokości 853 m kursuje jeden wagonik na dwóch linach o pojemności 15 osób. Wyjeżdża się na wysokość 2628 m. Przy silnym wietrze nie kursuje. Bilety kupuje się w kasie przy Łomnickim Stawie. Cena biletu normalnego tam i z powrotem wynosi 350 SK, a dla dzieci 6-12 lat 150 SK.

Kolej linowa krzesełkowa Łomnicki Staw - Łomnickie Ramle

Długość trasy 1138 m, różnica wysokości 408 m, wyjeżdża się na wysokość 2180 m, krzesła 2-osobowe. Bilet tam i z powrotem kosztuje 100 SK, ulgowy dla dzieci 60 SK. Z Ramienia Łomnickiego nie ma zejścia pieszo (szlak jest zamknięty). Przy silnym wietrze kolej nie kursuje.

Kolej linowa-terenowa Stary Smokowiec - Siodełko

Dolna stacja znajduje się powyżej zabytkowego drewnianego kościoła w Starym Smokowcu. Długość trasy 2019 m, różnica wysokości 254 m, czas jazdy 7 min, pojemność wagonika 120 osób. Na trasie kursują dwa wagoniki, planowe jazdy są co pół godziny. Cena biletu normalnego w górę 50 SK, ulgowy 30 SK, tam i z powrotem 60 SK i 40 SK. Kolej czynna w godz. 7.00-19.40.

Kolej linowa krzesełkowa Szczyrbskie Jezioro - Solisko

Dolna stacja znajduje się w ośrodku narciarskim w Szczyrbskim Jeziorze, a górna na stoku skrajnego Soliska. Długość trasy 2145 m, różnica wysokości 430 m, krzesła 2-osobowe. Kolej czynna w godz. 8.30-15.10, przy silnym wietrze nie kursuje. Bilet normalny kosztuje 100 SK tam i z powrotem, ulgowy 70 SK, bilety jednostronne są tańsze: 60 SK i 40 SK.

Jaskinie

Jaskinia Mroźna

Znajduje się w masywie Organów w Dolinie Kościeliskiej. Jest jaskinią dwuotworową, atrakcyjną pod względem przejścia turystycznego. Długość partii udostępnionych do zwiedzania wynosi ok. 400 m., a czas przejścia około pół godziny. Grupy prowadzone są przez przewodnika. Podejście do otworu od drogi w Dolinie Kościeliskiej przez mostek koło Lodowego Źródła zajmuje około 15 minut. Różnica wysokości wynosi 120 metrów. Bilety kupuje się w kasie przy wejściu do jaskini w cenie 2 zł dla młodzieży, szkół podstawowych 1,50 zł dla młodzieży, szkół średnich, studentów, dorosłych i emerytów. Jaskinia otwarta w godz. 8.30-18.00. Informacje o jej zamknięciu umieszczane są na tablicach u wylotu Doliny Kościeliskiej oraz przy mostku koło Lodowego Źródła. Można także zasięgnąć informacji pod numerem tel. (0-90) 66-93-99.

Jaskinia Błęska

Znajduje się w Tatrach Błęskich na terenie Słowacji, w stoku Kobyłowego Wierchu nad Tatrzańską Kotliną. Jest najładniejszą jaskinią tatrzańską z bogatą szatą nadekowaną. Ma ponad 2 km długości, a zwiedzać można kilometry wydrzynane. Przejście jaskini trwa około 60 minut i jest wygodne, mimo że na trasie znajduje się 1107 schodków. Jaskinia została oświetlona elektrycznie już pod koniec XIX wieku, jako druga w Europie. Oporowada po niej przewodnik słowacki. Z parkingu w Tatrzańskim Kotlinie podchodzi się wygodną, choć miejscami stromą ścieżką o długości 890 metrów i deniwelacji 122 metry. Ustawiono przy niej sześć oszklonych tablic z rysunkami oraz tekstem w języku słowackim i niemieckim, informującym o przyrodzie Tatr Błęskich. Na jednej z nich namalowany jest przelot pionowy jaskini. Przed otworem jaskini jest zaduszony taras chroniący od deszczu. Wejść do niej można w grupach co najmniej 4-osobowych, co godzinę, od 9.00 do 16.00, w poniedziałek zamknięta. Maksymalnie przewodnik może wprowadzić do jaskini grupę ok. 80 osób. Ceny biletów: dorośli - 70 SK, studenci - 50 SK, dzieci do 14 lat - 30 SK. Przy oprowadzaniu z objaśnieniami w języku obcym (nagrania z kaset magnetofonowych) ceny biletów są odpowiednio wyższe - 120 SK, 90 SK i 50 SK, za fotografowanie w jaskini płaci się 50 SK, a za filmowanie 150 SK. Parking przed jaskinią jest strzeżony. Za 2 godz. parkowania płaci się 120 SK; za autobus i 40 SK; za samochód osobowy. Z Zakopanego do Tatrzańskich Kotliny przez przejście graniczne na Łysej Polanie jest ok. 50 km.

Jaskinia Demianowska Woińsko

Znajduje się w Dolinie Demianowskiej w Niskich Tatrach. Jest jedną z najładniejszych jaskiń w Europie Środkowej. Razem z sąsiednimi jaskiniami tworzy system o długości ponad 20 km. Otwór jej położony jest na wysokości 870 m n.p.m., a 52 metry powyżej parkingu. Dojść do jaskini można wygodną ścieżką w ciągu 10 minut. Obok wejścia znajduje się duży taras, restauracja, kiosk, toalety. Do jaskini wchodzi się z budynku, w którym znajduje się kasa biletowa i punkt wymiany walut. Jaskinię zwiedza się w grupach od 4 do 150 osób. Oporowada przewodnik słowacki. Ceny biletów: dorośli - 70 SK, studenci - 50 SK, dzieci do 14 lat - 30 SK. Przy oprowadzaniu z objaśnieniami w języku obcym ceny biletów odpowiednio wyższe: 120 SK, 90 SK i 50 SK. Za fotografowanie w jaskini płaci się 120 SK.

POGODA

W GÓRACH		W GÓRACH	
	CZWARTEK 16 °C		PIĄTEK 13 °C
	W DOLINACH 22 °C		W DOLINACH 18 °C
	SOBOTA 10 °C		W GÓRACH 7 °C
	W DOLINACH 17 °C		W DOLINACH 16 °C

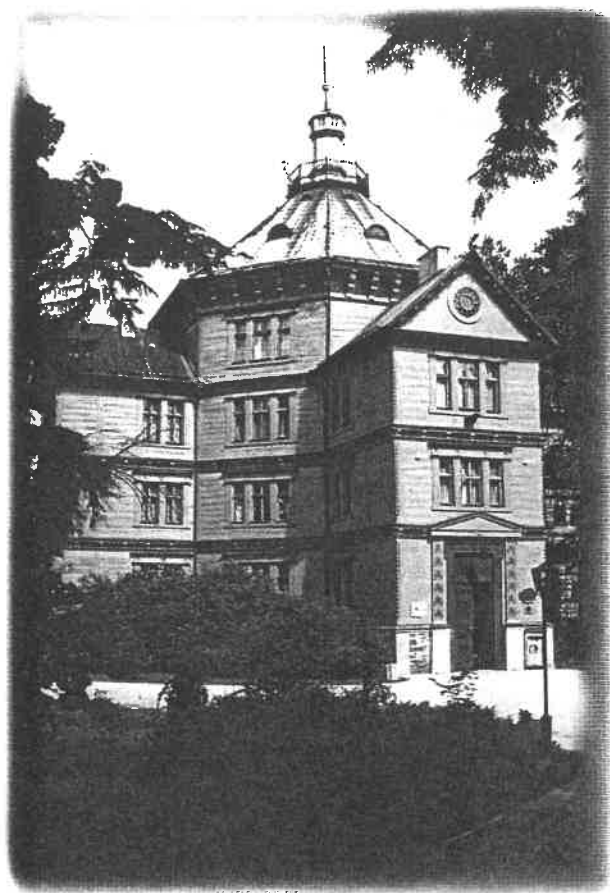
Pałac w Antoninie

L o k a l i z a c j a

Wieś nad sztucznym jeziorem Szperek zasilanym przez Rów Helenowski i Rów Niedźwiedzi; wśród borów porastających piaszczysty, wydmy teren Obniżenia Milicko-Głogowskiego.

15 km na pld. Od Ostrowa Wielkopolskiego przy szosach Poznań - Katowice, do Oleśnicy i Mikstatu oraz linii kolejowej Poznań - Katowice.

Popularny ośrodek wypoczynkowy. W okolicy malownicze stawy rybne; jeden z nich wchodzi w skład rezerwatu krajobrazowego „Wydymacz”. W rozległych borach w rejonie Antonina rosną wspaniałe dęby o pomnikowych rozmiarach.

H i s t o r i a

Wieś w XIX w. wchodziła w skład ordynacji przygodzickiej i należała do księcia Antoniego Radziwiłła i jego żony Luizy Hohenzollern pochodzącej z pruskiej rodziny panującej, bratanicy Fryderyka Wielkiego.

Antoni Radziwiłł (1755-1833) ordynat nieświeski, ołycki i przygodzicki, był politykiem zaangażowanym w sprawy polskie i pełnił w latach 1815-31 funkcję Namiestnika Wielkiego Księstwa Poznańskiego. Reprezentował on pozycję ugodowe, ale przyczyniło się to do spowolnienia procesu germanizacji Wielkopolski. Był również uznanym kompozytorem i melomanem. Napisał operę do "Fausta" Goethego, której prawykonanie odbyło się w Berlinie w 1816

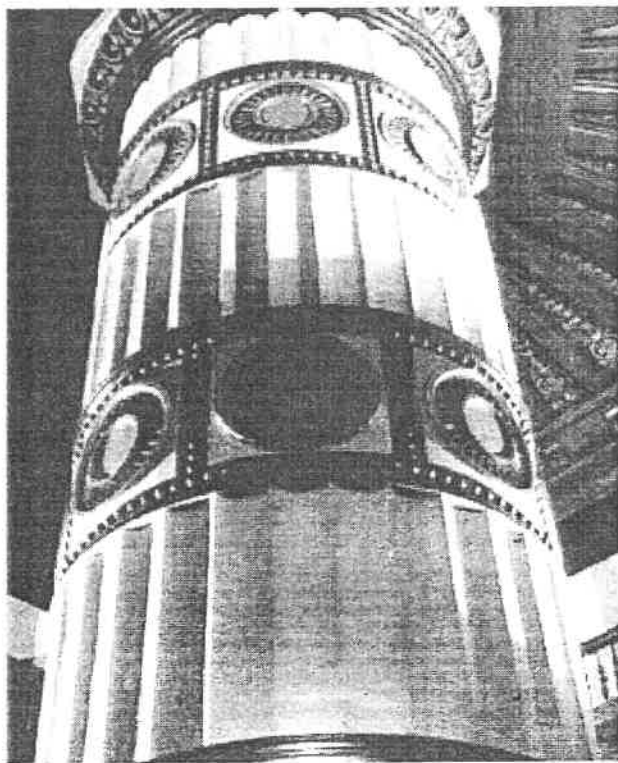
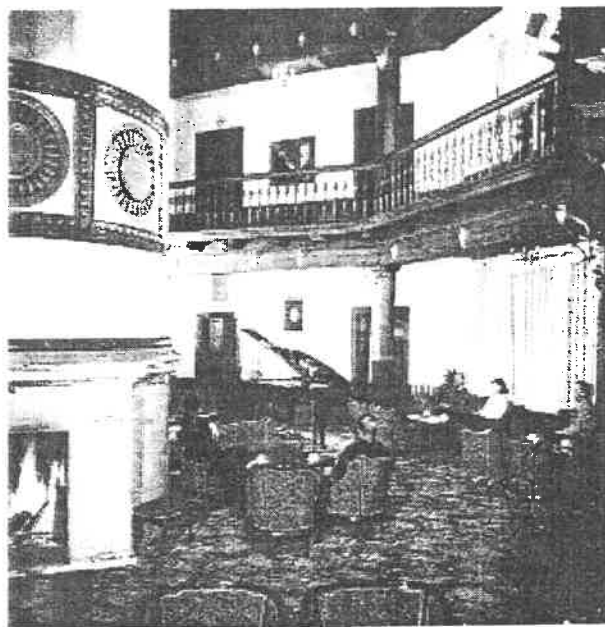
r. Córka księcia, Eliza Radziwiłłówna utrzymywała bliskie stosunki z pruskim następcą tronu ks. Wilhelmem, późniejszym cesarzem Wilhelmem I. Jednak pruskie sfery polityczne nie dopuściły do małżeństwa, nawet mimo przychylności króla Prus Fryderyka Wilhelma III.

W Antoninie przebywał w 1827 r. i we wrześniu 1829 r. Fryderyk Chopin. Dla księcia i jego córki Wandy, którą uczył gry na fortepianie, skomponował Chopin *Poloneza C-dur op. 3* na wiolonczelę i fortepian, później dedykował księciu *Trio g-moll op. 8* na fortepian, skrzypce i wiolonczelę.

Do wybuchu II wojny światowej Antonin należał do rodziny Radziwiłłów.

Charakterystyka

Pałac myśliwski, w stylu romantycznego klasycyzmu (franc. *pavillon de chasse* lub ang. *hunting lodge*), został zbudowany w latach 1822-1824 dla ks. Antoniego Radziwiłła przez Karola Fryderyka Schinkla. Budowla czterokondygnacyjna, drewniana, wzniesiona na planie krzyża greckiego. Wykończenie wnętrz trwało do 1926 r. Ośmioboczny

korpus główny, do boków którego dobudowano cztery założone na kwadratach, trójkondygnacyjne skrzydła. Korpus główny nakryty wysokim, ośmiopłatowym dachem, namiotowym. Skrzydła nakryte dachem dwuspadowym. Na szczycie dachu umieszczony jest widokowy belweder. Całe wnętrze korpusu głównego zajmuje wielka trójkondygnacyjna sala (hall myśliwski) nakryta ozdobnym stropem wspartym na jednym środkowym filarze, mieszczącym przewód kominowy. Komin ten w postaci gotyckiej wieżyczki, wyrasta ponad dach zwieńczony tarasem z balustradą. Wystrój sali z

dekoracjami malarskimi ze scenami polowań, o cechach rustykalnych, podkreśla

charakter wnętrza służącego jako miejsce zebrania, odpoczynku i uczt po łowach.

W jednym ze skrzydeł mieści się klatka schodowa prowadząca na balkony, znajdujące się na pierwszym i drugim piętrze środkowej sali. Balkony pełnią funkcje komunikacyjne łącząc się z pokojami mieszkalnymi znajdującymi się w bocznych skrzydłach.

W pobliżu pałacu zaprojektowane przez Karola Fryderyka Schinkla drewniane budynki w stylu szwajcarskim (tyrolskim): leśniczówka, stajnia i dwa domki mieszkalne dla księżniczki Elizy i jej brata Wilhelma. W latach 1836-38 wzniesiono kaplicę - mauzoleum Radziwiłłów, w której spoczywa Antoni Radziwiłł i jego rodzina. Wewnątrz kaplicy wg projektu K.F. Schinkela, 3 łuki z białego marmuru z dekoracją w stylu bizantyjskim, sprowadzone z Włoch.

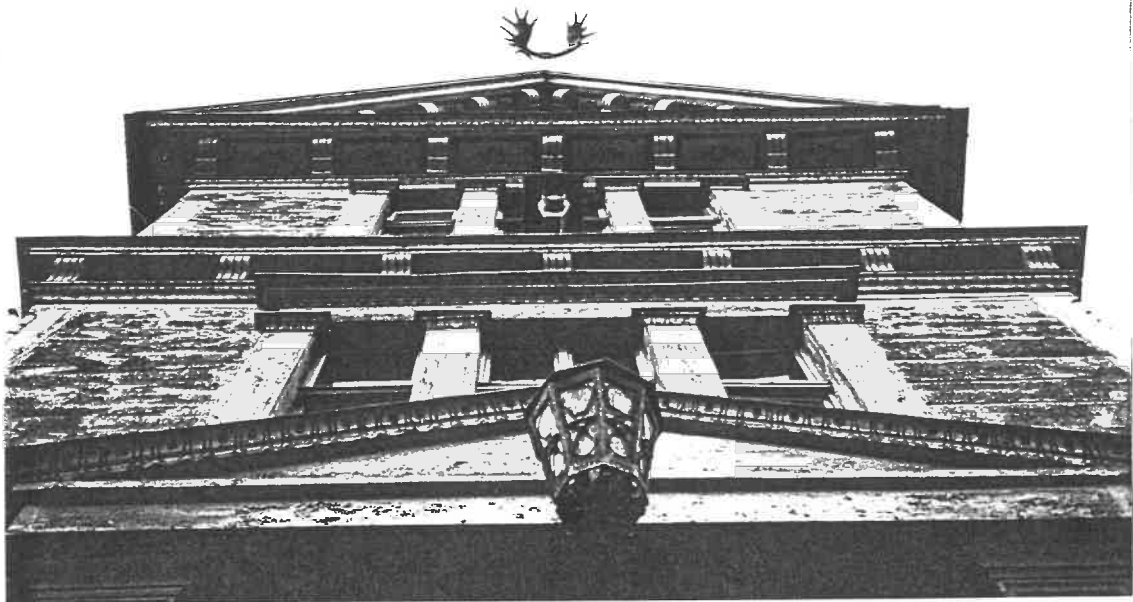

P a r k

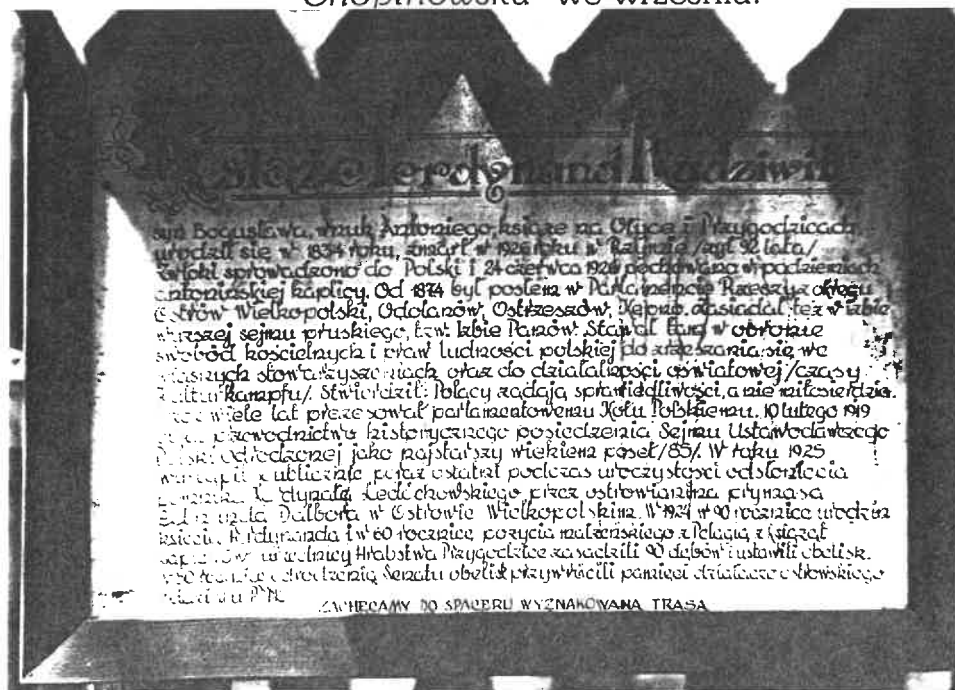
Pałac powstał w całkowicie naturalnym otoczeniu krajobrazowym, dokonano jedynie pewnej regulacji drzewostan i utworzono kilka otwartych przegoli obrośniętych pnączami. Obecnie otoczenie stanowi zagospodarowany parkowo teren leśny (pow. 12,7 ha) ze stawem i pomnikowymi drzewami, głównie dębami.

Współczesność

Pałac w latach 1974-78 został poddany zabiegom konserwatorskim, a następnie przeznaczony na Dom Pracy Twórczej (od 1981 r.). W 1994 r. częściowemu zniszczeniu w wyniku pożaru uległ dach. Ostatnio odnowiono elewację zewnętrzną, wybudowano kotłownię gazową i częściowo zmieniono wyposażenie głównej sali.

W pałacu istnieje możliwość skorzystania z noclegu, a na parterze mieści się kawiarnia. Wszystkie zyski z działalności gospodarczej przekazywane są na utrzymanie obiektu. W 1978 r. urządzono w pałacu salon muzyczny i bibliotekę poświęconą F. Chopinowi, a przed pałacem odsłonięto pomnik Fryderyka Chopina (rzeźb. Marian Owczarski). Odbývają się tutaj koncerty, a także coroczne imprezy "Konfrontacje Chopinowskie" w lipcu i "Jesień Chopinowska" we wrześniu.

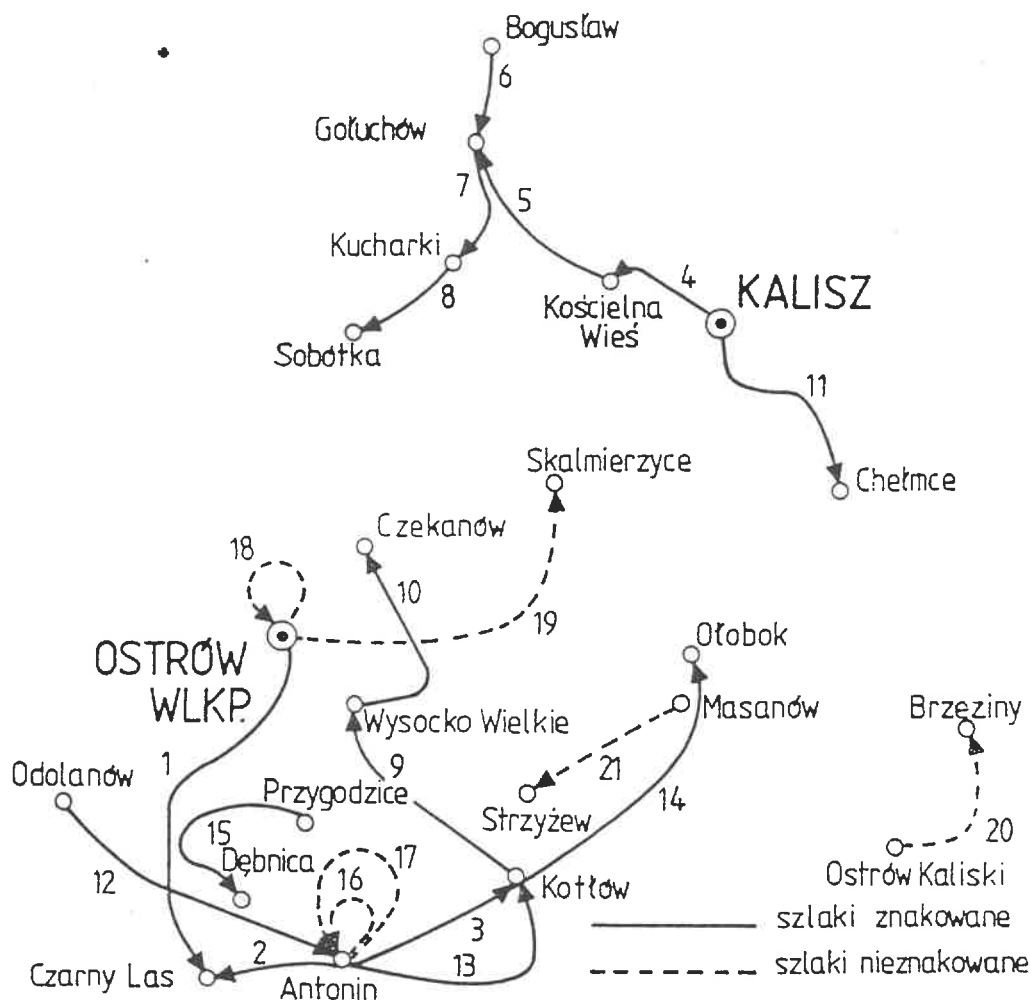
Szlaki turystyczne

Szlak pieszy - 16 :

Antonin-staw
Wydymacz-Antonin
nieznakowany, 4,5 km
Krótki szlak
spacerowy, jedna z
możliwości wycieczki
okrężnej w okolicach
Antonina. Ciekawe
drzewa, ładny staw.
Na terenie tym
utworzono rezerwat
„Wydymacz”. Dla
kolarzy szlak dość
łatwy. Od przystanku
PKS i restauracji
„Lido” idziemy szosą
w kierunku Ostrowa
aż do przejazdu
kolejowego (1,7
km). Nie przekraczając

torów skręcamy w lewo i wychodzimy nad staw Wydymacz (2,2 km). W porównaniu z innymi stawami okolic Przygodzic i Antonina jest on nieduży, ale za to położony uroczo wśród lasu. Przy drodze rosną po prawej dwie okazałe sosny i świerk, a po lewej dąb o obwodzie 590 cm.

Brzegiem stawu idziemy 400 m., a zaraz za upustem skręcamy w prawo w nikłą ścieżkę, prowadzącą przez gąszcz leśny. Po lewej mijamy sosnę - pomnik przyrody o obwodzie 280 cm, chorą i częściowo uschniętą, a po prawej - największy żyjący dąb okolic Antonina, o obwodzie 700 cm, cały pochylony ze starości. Za chwilę wychodzimy na poprzeczną drogę, którą prowadzi szlak zielony P.- 12 (2,8 km). Skręcamy w lewo, po 300 m. Znow w lewo i ścieżką dochodzimy do pałacu

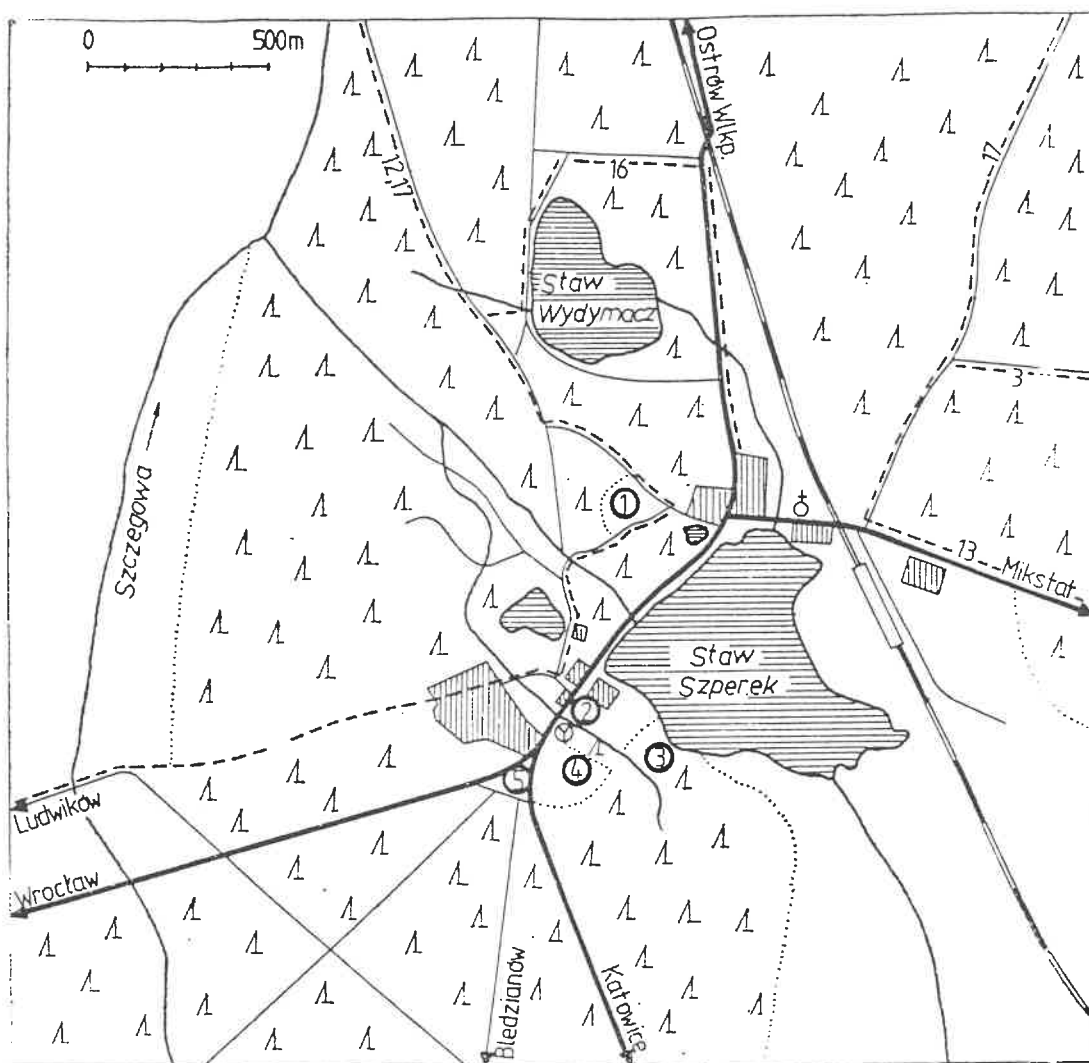

(3,5 km). Za nim skręcamy w prawo i obok rybakówki wracamy do przystanku PKS i restauracji w Antoninie (4,5 km).

Okolice Antonin

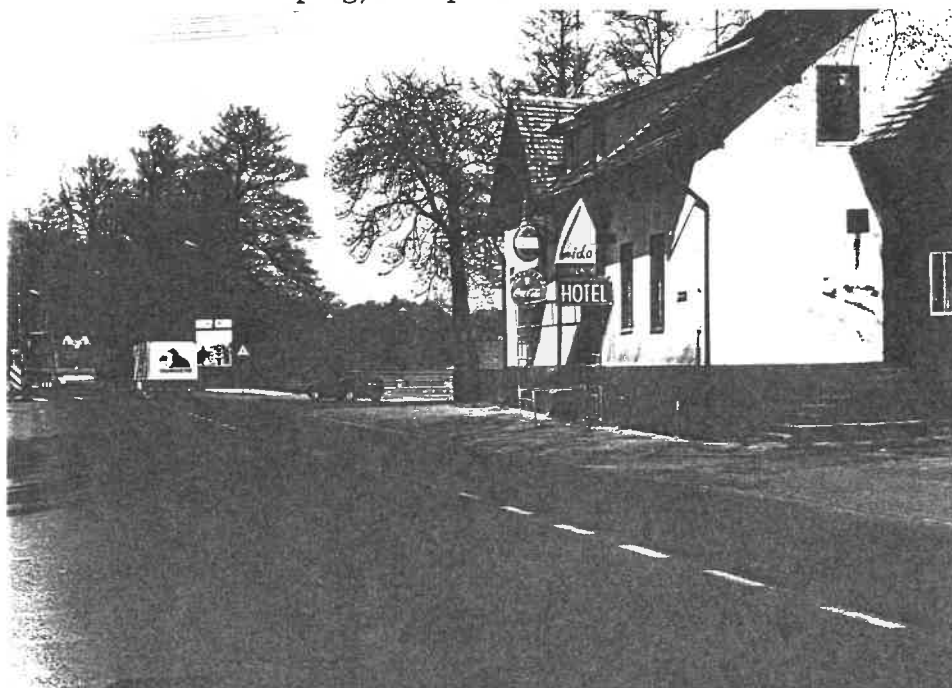
W pobliżu znajduje się piękna restauracja z hotelem „LIDO”, czynna 24 h.
Jak również ośrodek wczasowy z kempingiem czynny w sezonie letnim.

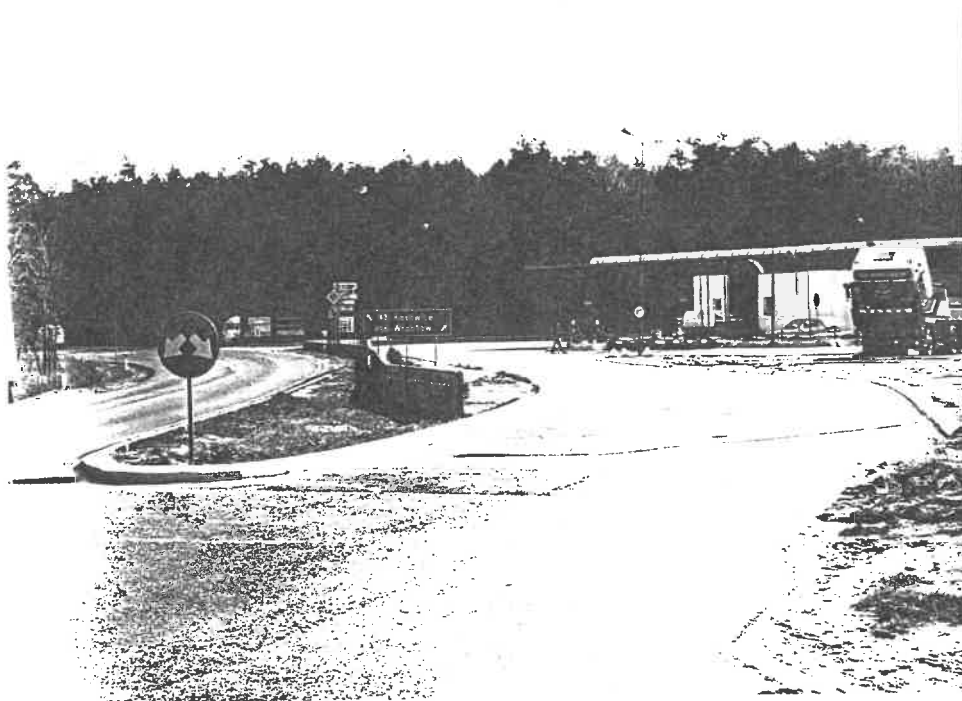
Przy ulicy rozmieszczone są sklepiki (poczta) jak również stoiska ze świeżymi rybami z pobliskich jezior. W sezonie czynne do późnych godzin wieczornych.

15. Okolice Antonina

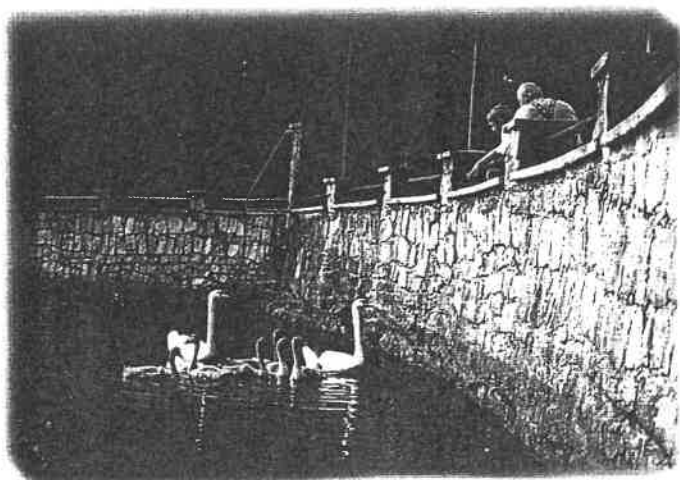
1 — pałac, 2 — restauracja i recepcja, 3 — ośrodek wczasowy, 4 — kemping, 5 — poczta

Bardzo atrakcyjnie
prezentuje się również
nowoczesna całodobowa
stacja benzynowa na
rozgałęzieniu dróg do
Katowic i Wrocławia

Nowoczesny wiadukt na
trasie Poznań - Katowice

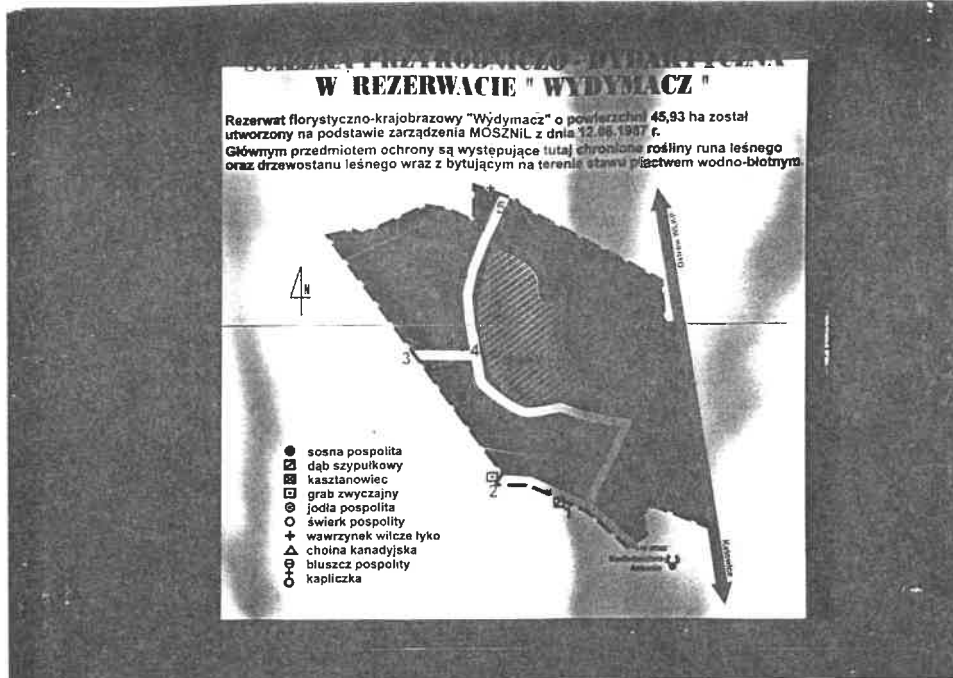
Jezioro Szperek

Pomnik Fryderyka Chopina
w parku przed pałacem

Kaplica - mauzoleum Radziwiłłów
projektu K.F. Schinkela

Zapraszam do odwiedzenia pięknego Pałacyku w Antoninie.

Dojazd pociągiem na trasie Ostrów - Katowice, Kraków.

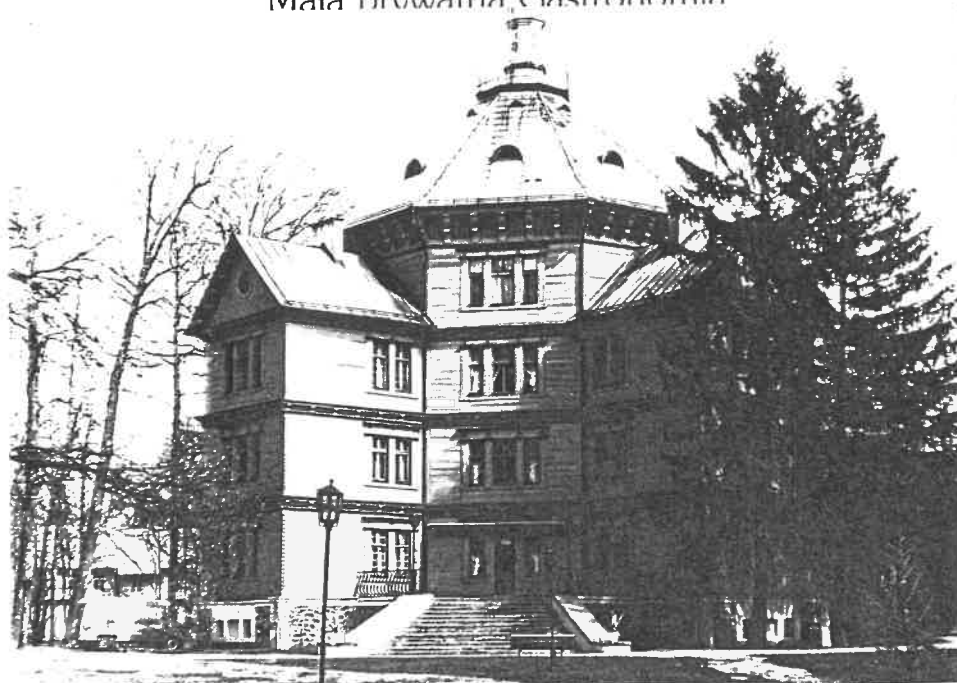
Autobus PKS, Ostrów - Kępno

Baza noclegowa: Pałac Myśliwski w Antoninie,

Ośrodek Wypoczynkowo - Rekreacyjny w Antoninie

Gastronomia: Pałac Myśliwski w Antoninie,

Mała prywatna Gastronomia

Informacja : INTERNET: <http://hum.amu.edu.pl/~gmazurek/zpd/anto.htm>

Dom Pracy Twórczej

63-422 Antonin

tel. 062 736-16-51

Zrealizował Grzegorz Igielski

ul. Strzelecka 96 a/5

63-400 Ostrów Wielkopolski

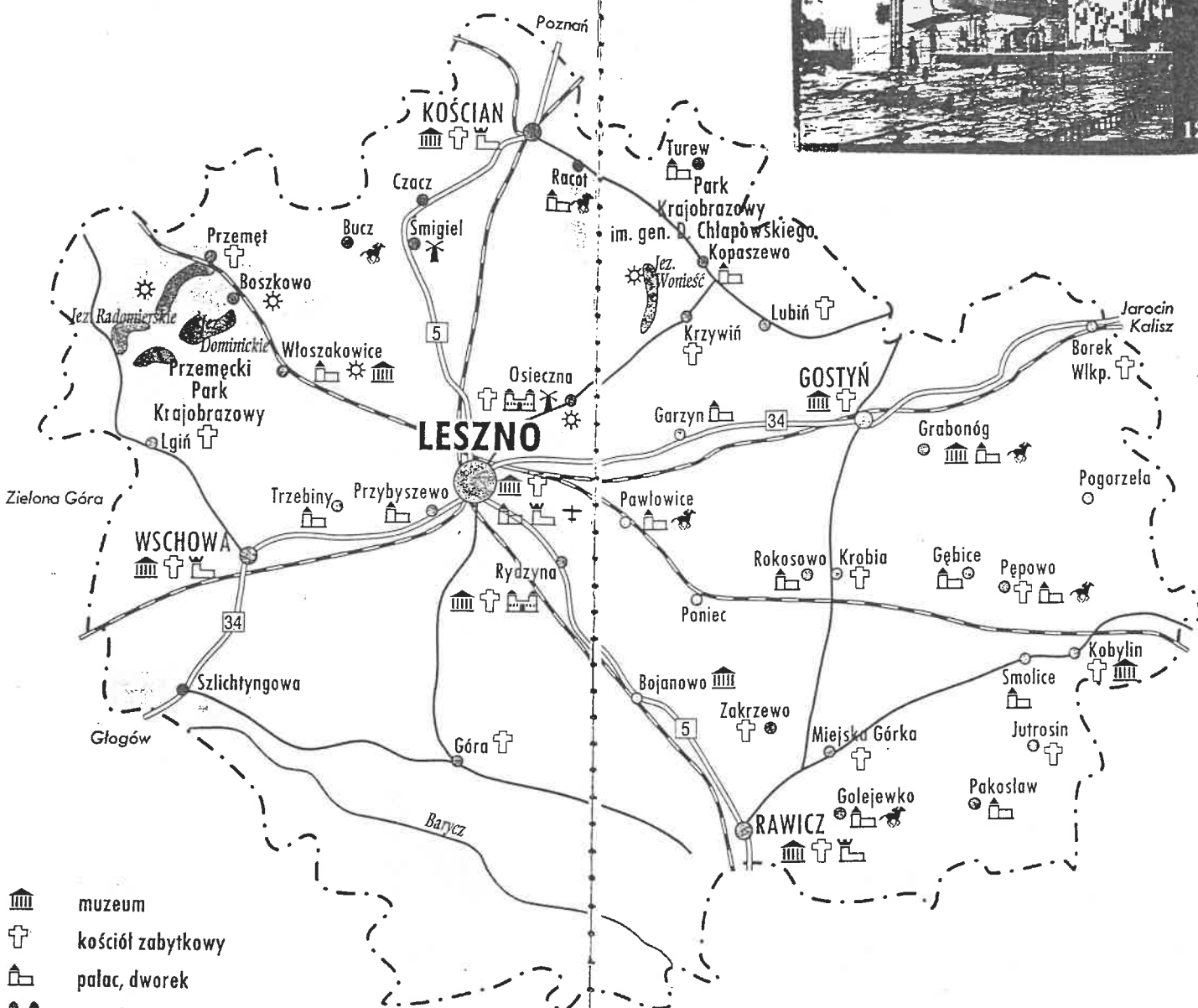
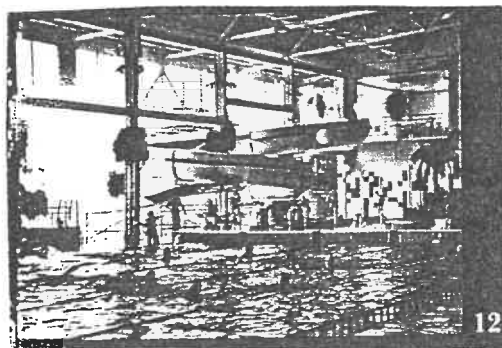
tel.062 735 - 27 - 85

Województwo leszczyńskie

4. Zamek w Rydzynie – Zdzisław Moliński

7. Bazylika w Głogówku k. Gostynia – Ryszard Korbik

12. Pływalnia "Akwawit" w Lesznie – „Helios”, Leszno

- muzeum
- kościół zabytkowy
- pałac, dworek
- zamek
- ratusz
- ośrodek jeździecki
- ośrodek wczasowy
- lotnisko

Redakcja :

- Leszek Czernyszewicz
- Leszek Lesiczka
- Jurek Preisler

